

Maandbericht

Januari 2021 Nr.38

1. Inhoud en Wat is Nivon
2. Colofon
3. Agenda en van de Voorzitter
4. Terugblik: Wandeling in Broek en Waterland 29 nov. jl.
5. Andere koek...
6. Terugblik: Molenmuseum 8 dec. jl.
7. Terugblik: Lezing Multatuli, Rebel en Dwarsdenker 13 dec. jl.
8. Wandelen in de Vogezen in voorjaar 2021

Wat is het Nivon?

Het Nivon is een vrijwilligersorganisatie, in 1924 opgericht door de Sociaal Democratische Arbeiderspartij (SDAP) en het Nederlands Verbond van Vakverenigingen (NVV). De belangrijkste doelstelling was de ontwikkeling van de arbeiders. Daarnaast waren het natuurvriendenwerk en de kadervorming belangrijk. Dit zijn nog altijd de pijlers van het Nivon. Voor de leden blijft het Nivon een platform voor vorming en ontwikkeling. De activiteiten van nu spitsen zich toe op cultuur, natuur, milieu en recreatie. Een deel van die activiteiten gebeurt in de plaatselijke afdelingen, een ander deel is terug te vinden in en om de (13) Nivon natuurvriendenhuizen en (10) kampeertreinen. Over het gehele land verspreid telt het Nivon zo'n 20.000 leden. In de afdeling Zaanstreek zijn er ongeveer 350. De landelijk georganiseerde activiteiten zijn te vinden in het verenigingsorgaan Toorts, dat elk lid via e-mail of post krijgt toegezonden. De Zaanse activiteiten leest men in het Maandbericht. Deze activiteiten bestaan uit het organiseren van lezingen. Maandelijks wordt een museum bezocht of een excursie gemaakt. Er is een muziekgroep. Jaarlijks is er een ééndaagse busreis. Landelijk zijn er de Nivon natuurvriendenhuizen en kampeertreinen waar leden en niet-leden gebruik van kunnen maken. Op vele plaatsen worden wandeltochten georganiseerd. Het Nivon is verantwoordelijk voor een aantal langeafstand wandelpaden en geeft hiervan ook de boekjes met routebeschrijvingen uit. Er zijn vakantie-reizen, trefkampen en voor kinderen zijn er de Jump - kampen. Spring vakanties zijn voor de leeftijdsgroep 25 -40 jaar. Het Nivon maakt deel uit van de NFI (NaturFreunde Internationale). Er is een groot aantal Natuurvriendenhuizen buiten Nederland.

Voor informatie kan men terecht bij het landelijk bureau,
Plantage Middenlaan 2F, 1018 DD Amsterdam.
(088) 099 09 00 www.nivon.nl info@nivon.nl

NIVON AFDELING ZAA NSTREEK

Redactie-adres: Herman van Kordenoordt, Julianastraat 37
1541 GH Koog aan de Zaan, ☎ 06 5311 43 85
E-mail: nivonzaanstreek1@gmail.com

Bestuur: ☎

Voorzitter Herman van Kordenoordt 06 5311 43 85

Secretaris Martinel de Lange 06 1262 22 81

Penningmeester Henk Evenaar 075 628 54 11

Ledenadministratie: Martinel de Lange 06 1262 22 81

E-mail: Martinel-de-L@hotmail.com

Ledenmutaties, zoals verhuizing, aanmelding nieuw (gezins-)lid, overlijden of opzegging lidmaatschap -liefst via mail- doorgeven aan Martinel de Lange.

Periodiek worden deze mutaties doorgegeven aan het Centraal Bureau, Amsterdam

Bankrekening: NL90TRIO 0379 5186 78 t.n.v. Nivon Zaanstreek

Muziekgroep: Henk op den Akker 075 642 55 60

De repetities zijn 2 maal per maand op
maandagmiddag

Repetitieadres: Clubgebouw BWZ

Pinkstraat 14, Koog aan de Zaan

Nivonleden betalen € 8,50 per maand

Niet leden betalen € 11,50 per maand

Museumbezoek: Hanneke Leeuwerink 06 44 076 760

E-mail: hleeuwerink@upcmail.nl

Redactie: Herman van Kordenoordt, Dick de Graaf, Martinel de Lange.

Landelijk Bureau: info@nivon.nl

Stel je geen prijs meer op het ontvangen van het Maandbericht?

Of ken je juist iemand die het graag zou ontvangen?

Geef dit door op nivonzaanstreek1@gmail.com

AGENDA

Januari 2021

Geen activiteiten

Februari

Zondag 7 Krommenie Harrie en Gea Zuiderent met: Net over de grens.

Maart

Zondag 7 Krommenie Geert van Boxtel: Botticelli

Zondag 28 Wijk aan Zee Koffiezondag in Banjaert

April

Zondag 11 Krommenie Bart en Bam: Muziekprogramma

Lever je kopij tijdig in!

Voor het volgende Maandbericht moet de kopij vóór

19 januari bij de redactie zijn.

Van de voorzitter

Een dag vóór onze redactievergadering ging de huidige “lockdown” in.

Dit betekende dat wij niet zoals anders met z'n drieën bij elkaar zouden komen, maar dat we via de mail met elkaar hebben gecommuniceerd.

Nog nagenietend van de lezing over Multatuli op zondag 13 december en het bezoek aan het Molenmuseum op 8 december realiseren we ons dat dit voorlopig de laatste Nivon activiteiten van onze afdeling zijn geweest. Dus geen nieuwjaarsbijeenkomst in De Pelikaan op zondag 3 januari, waarvoor al een leuk programma bedacht was...

Ook kwam er (weer) een bericht van het Zaantheater dat de voorstelling van Erik Muiswinkel verplaatst is van dinsdag 19 januari naar dinsdag 13 april...

In de hoop dat de lockdown werkelijk tot 19 januari duurt, zal zondag 7 februari onze eerste bijeenkomst zijn.

Ik wens jullie, namens bestuur en redactie, ondanks de barre tijd waarin we leven prettige feestdagen, een goede jaarwisseling, maar vooral GEZONDHEID!

Herman van Kordenoordt

Terugblik: Wandeling in Broek en Waterland op 29 november jl.

Wij begonnen de wandeling bij het voormalig gemeentehuis van Broek in Waterland. Op de gevel is het wapen van de voormalige dorpen te zien, een zwaan met 6 pijlen: Broek in Waterland, IJpendam, Katwoude, Uitdam, Watergang en Zuiderwoude. De oudste vermelding van Broek in Waterland dateert uit 1342 als Broec en in 1420 als Broec in Waterland. Aanvankelijk was het een moeras (broek), later veengrond, alleen geschikt voor houten huizen. De oudste huizen staan aan de kolk waar schepen konden aanmeren. De huizen werden aanvankelijk geschilderd in het z.g.n. Broekergrijs. Arme mensen gebruikten de goedkope grijze grondverf, de meer bemiddelden schilderden hun huizen groen, blauw en alles wat er tussenin zit. Het is nu een renteniersdorp voor rijke Amsterdammers, destijds al bewoond door handelaren en reders. Onze gids woonde van kinds af aan in dit dorp, hij zag dat de oude soms in verval geraakte huizen meer en meer bewoond werden door o.a. rijke Amsterdammers. Hij wees ons op prachtige deuren met deurcalf, dit zijn versieringen boven de deur. Makelaars op de gevel, de indeling van sommige huizen zoals aan weerszijden van de gevel waarin geen ramen zaten, want hier bevonden zich de bedsteden. Er zijn ook huizen weer nieuw opgezet, geheel in de oude stijl. Langs het Leeteinde, de vaart die naar de Kolk leidt, staat het Broekerhuis, eerst Diaconie, later jeugdherberg en nu dorps huis. We zagen het oudste huis met een deurcalf met een religieuze voorstelling. Ook de oude school staat er nog, nu bewoond door een kunstenaar. Onze tocht eindigde in de kerk waar de koster ons toesprak. De Nicolaaskerk dateert uit de 14^e eeuw, werd afgebrand door de Spanjaarden in 1573 en in 1628 op de oude fundamenten weer opgebouwd.

Er zijn tal van oude graven in de kerk o.a. van Neeltje Pater, een schatrijke vrouw die hier in de 17^e eeuw zaken deed en waarover gefluisterd wordt dat er nog een grote som geld ergens in Broek in Waterland verborgen zou zijn... Opvallend is ook een prachtig glas-in-lood raam en de kerkbanken versierd met houten leeuwjes. De kerk wordt behalve voor kerkdiensten ook gebruikt voor allerlei activiteiten. Zonder corona was de kerk vaak open als ontmoetingsplaats, als VVV met een horeca gelegenheid. Het was een interessante wandeling met een uitstekende gids, die ons uitnodigde om nog eens terug te komen om een ander deel van Broek in Waterland te komen bekijken.

Mery Westbroek

Andere koek...

Wanneer je in het bezit bent van een mobieltje, heb je vast wel een *Kerstmenu 2020* van één van je humoristische vrienden of kennissen ontvangen. Hierop staat dan:

Voorgerecht – Niet veel soeps

Hoofdgerecht – In de puree, Doofpotje van wild, Zelfgedopte boontjes, Gebakken peren.

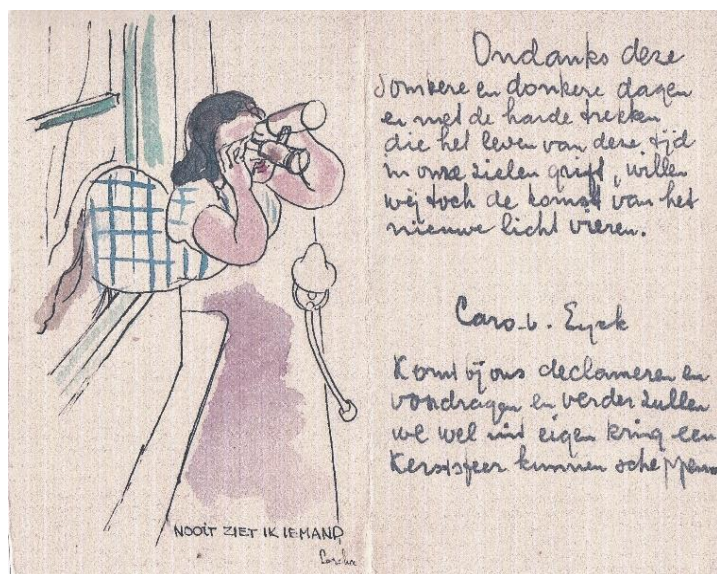
Dessert – Tegenslagroomtaart.

Ook ik ontving dit met de vraag of dit niet wat is voor ons Maandbericht.

Onwillekeurig moest ik denken aan het menukaartje dat mijn moeder uit de oorlog had bewaard. Het ging om Kerstmis 1944 aan de vooravond van de Hongerwinter. Samen met AJC-vrienden en mensen uit het verzet zouden zij samen Kerstmis vieren. Er was niet veel te eten, maar ze maakten er toch wat van. In die tijd mochten acteurs en actrices, die niet de zgn. Ariërsverklaring (niet-Joodverklaring) hadden getekend, niet meer in zalen optreden. Mensen als actrice Caro van Eyck deden dat dan “tussen de schuifdeuren” zoals nu ook artiesten voor heel kleine gezelschapjes optreden.

Ik plaats het menukaartje hierbij. Prettige Feestdagen en eet smakelijk!

Herman van Kordenoordt

Ondanks deze
sombere en donkere dagen
en met de harde trekken
die het leven van deze tijd
in onze zielen grift, willen
wij toch de komst van het
nieuwe licht vieren.

Caro v. Eyck

Komt bij ons declameren en
voordragen en verder zullen
we wel in eigen kring een
Kerstsfeer kunnen scheppen.

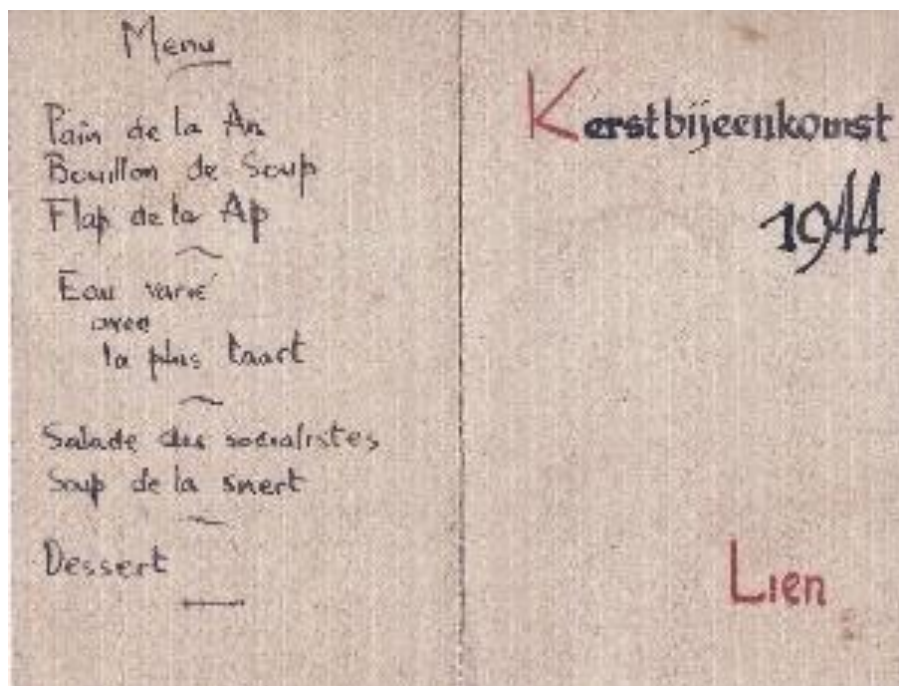
Ondanks deze sombere en donkere dagen
en met de harde trekken die het leven van deze tijd
in onze zielen grift, willen wij toch de komst van het
nieuwe licht vieren.

Caro van Eyck

Komt bij ons declameren en voordragen en verder
zullen we wel in eigen kring een Kerstsfeer kunnen
scheppen.

Nooit ziet ik iemand

Menu
Pain de la An
Bouillon de Soup
Flap de la Ap
Eau varié
avec
La plus taart
Salade de socialistes
Soup de la snert
Dessert

Terugblik: Bezoek Molenmuseum 8 december jl.

Ook al was het nieuwe Molenmuseum voor Zaankanters elke dag te bezichtigen, toch vinden veel Nivonners het prettig om dat samen te doen.

Ondanks dat een paar leden vanwege gezondheidsklachten afbericht gaven, waren we alsnog met dertien personen. Direct bij de ingang kregen we een (kartonnen) molensteen omgehangen, waarmee verschillende onderdelen van het museum in werking kon worden gesteld of geluidsfragmenten te horen waren. Ook ontvingen we een muntje, waarmee we na afloop zelf een kopje koffie of thee uit de automaat konden halen. En ook zouden we ergens een tafel vinden met daarop kleine flesjes pinda olie (goed voor de huid en om te bakken!) geproduceerd uit molen De Zoeker uit 1672, die we gratis mee mochten nemen

Zoals bekend, stond het Molenmuseum tot voor kort aan de Museumlaan in Koog aan de Zaan. Vereniging De Zaanse Molen en de Gemeente Zaanstad leek het beter om dit museum te verplaatsen naar de Zaanse Schans, dichtbij de molens en de toeristen.

Een groot deel van de voorwerpen zijn uit het oude museum meegekomen, maar de opstelling en vooral het uitzicht vanuit dit in de polder gelegen museum is heel erg mooi.

Zelf vond ik het wel jammer dat bij de twee zilveren schaalmodellen van molens, gemaakt door de beroemde firma Vet van de Gedempte Gracht te Zaandam, er niet bijstond dat de hele (Joodse) familie Vet door de Duitsers zijn omgebracht en dat er nu voor hun voormalige pand (nu Pipo's) struikelstenen zijn geplaatst.

Na afloop van de bezichtiging konden we uitrusten en genieten van de koffie of thee en het uitzicht over de Kalverpolder.

Herman van Kordenoordt

Terugblik: Multatuli, Rebel en Dwarsdenker

Lezing in De Pelikaan door Liesje Schreuders, 13 december 2020

Multatuli, (Eduard Douwes Dekker) leefde van 1820 - 1887 en stelde zichzelf voor in zijn boek Max Havelaar: "Ik ben makelaar in koffi en woon op de Lauriergracht, nr. 37". Dit adres verzon hij destijds, want hij werd geboren in de Korsjespoortsteeg 20 in Amsterdam, nu het Multatulimuseum. Al jong wilde hij carrière maken en stapte in 1838 op een zeilschip naar Batavia op Java, een van de Nederlandse koloniale gebiedsdelen. Na wat kantoorbaantjes en klerk werd hij controleur, die moest toezien op o.a. het theetransport naar Nederland. Later werd hij verdacht van corruptie. Hij trouwde Tine van Wijnbergen, aan deze vrouw droeg hij zijn boek op na haar dood. In de jaren '50 ging hij op verlof naar Nederland en keerde later terug, waar hij assistent-resident werd in Lebak, Zuid Java. Hier begon hetgeen hij in zijn boek beschreef. In het koloniale bezit moest winst gemaakt worden, de bevolking werd gedwongen producten te verbouwen, zoals koffie, waarvan het geld in de Nederlandse staatskas vloeyde. Deze koloniale winst werd in Nederland gebruikt voor o.a. het aanleggen van kanalen en de opbouw van de textielindustrie. De plaatselijke vorsten hadden geen macht meer in dit Nederlandse systeem. Eduard Douwes Dekker klaagde de Nederlandse machthebbers aan voor corruptie, machtsmisbruik en het uitknijpen van de bevolking, maar hij werd teruggefloten, kreeg nul

op het rekest, (zijn voorganger werd vermoord) er waren z.g. geen bewijzen. Hij keerde in 1859 met zijn gezin terug naar Europa. In Brussel, begon hij te schrijven over het misbruik en de toestanden in Indië. Zijn boek werd in 1860 gepubliceerd. Hij wilde gelezen worden door het Nederlandse publiek, ook door de koning. Het was een waar gebeurd verhaal, hij had bewijzen en wilde dingen verbeteren, had ideeën over vrouwenemancipatie, schopte heilige huisjes omver en liet zich als 1e in Nederland cremieren. In dit Multatuli jaar is door onze koning een gedenksteen van Eduard Douwes Dekker onthuld in de Nieuwe Kerk in Amsterdam en zijn er excuses gemaakt voor het gedrag van Nederlandse soldaten in Indonesië tijdens de politionele acties in 1947.

Liesje Schreuder schetste een goed beeld van Eduard Douwes Dekker. We kregen een inkijkje in zijn leven en het ontstaan van zijn beroemde boek. Het was een interessante lezing.

Mery Westbroek

Het Multatulimuseum dat we in het voorjaar willen gaan bezoeken

(Ingezonden mededeling)

Wandelen in de Vogezes in het voorjaar 2021

Net als afgelopen herfst organiseren wij weer een wandelreis voor actieve 60+ ers.

We verblijven de hele week in het mooie natuurvriendenhuis La Beuille vlakbij Remiremont, zo'n 600 km vanaf Utrecht. De Franse huiswacht Jacky zal ons een keer meenemen naar mooie plekjes. Samen met de andere deelnemers worden wandelingen uitgezet, je kunt aansluiten of je eigen plan trekken. De reis is op basis van zelfverzorging, menu en boodschappen liggen klaar, via een rooster wordt er samen gekookt en corvee gedaan. Om het geheel wat overzichtelijk te houden bestaat de groep uit 12-16 personen en ieder reist op eigen gelegenheid.

Opgave via het online inschrijfformulier: <https://tinyurl.com/Vogezes2021mei>

Wilma de Ruijter en Moniek Raadt

